

Bankarski i Platni Autoritet Kosova

Shodno odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 donete 22. decembra 2001.god., O penzijama na Kosovu,

U cilju izvršenja člana 21 Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 ("Uredba o penzijama"), po pitanju propisivanja načina na koji osiguravajuće kompanije, banke i/ili finansijske institucije mogu obezbediti Dopunske individualne penzije.

Upravni odbor Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova (BPK), na sastanku održanom 25. jula 2002. god. usvojio je sledeće:

Pravilo br. 13 o osnivanju Dopunskih individualnih penzija od strane Penzionih provajdera

Član 1

Polje rada i svrha ovog pravila

1.1 Polje rada pravila

Ovo pravilo se primenjuje kod osiguravajućih kompanija, banaka i/ili finansijskih institucija koje žele da dobrovoljni obezbede Dopunske individualne penzije.

Ovo pravilo se primenjuje kod osiguravajućih kompanija, banaka i/ili finansijskih institucija kao zakonskim entitetima (u ovom tekstu "Penzioni provajderi") kao i kod najvećeg upravnog organa takvih entiteta, članova njihovih odbora direktora, i tamo gde je ostvarljivo kod službenika, zaposlenih i vršioca diskretnih funkcija u administraciji i upravljanju programom penzija i/ili penzionim sredstvima.

1.2 Svrha pravila

Ovo pravilo propisuje directive za osnivanje Dopunske individualne penzije od strane osiguravajuće kompanije, banaka ili finansijskih institucija shodno članu 21 Uredbe o penzijama.

Član 2

Opšte napomene

2.1 Definicije

Svi termini korišćeni u ovom pravilu definisani su i navedeni u Uredbi o penzijama i/ili kao što je dalje definisano u ovom pravilu.

"Ranija penziona nadoknada" označava odredbu u propisima o penzijama koja omogućava članu fonda koji se penzioniše pre normalnog životnog doba za penziju da primi penziju. "Ranija penziona nadoknada" ne može započeti pre nego li član fonda napuni 60 godina.

“Korisnik” je lice ili lica određena od strane člana fonda kome će se isplaćivati njegova/njena penziona naknada u slučaju da član fonda umre pre njegovog/njenog početka penzije ili tokom perioda isplate penzija do isticanja njegovih/njenih neizmirenih penzionih naknada.

“Invalidska penzija” označava podobnost za početak penzione naknade pre napunjene 65 godine za članove fonda koji boluju od utvrđenog invaliditeta definisana od strane SPGS ili propisima ili statutom koji njemu/njoj daje pravo na početak penzije ili kako će biti definisano u propisima o penzijama u skladu sa primenljivim zakonima.

“Najveće upravno telo” Penzionog provajdera označava odbor direktora akcionarskog entiteta koji ima dozvolu kao osiguravajuće društvo, banka ili finansijska institucija.

“Normalna životna dob za penzionisanje” označava 65 godina starosti, a “normalna penziona naknada” označava penzionu naknadu članu fonda koja je započeta nakon što je on/ona napunio/la normalne životnu dob za penzionisanje.

“Pravila o penzijama” označavaju dokument koji je definisan članom 1. u Uredbi o penzijama, kojim se obavljaju upravne i administrativne funkcije programa penzije ponuđen od strane Penzionog provajdera, naglašavajući između ostalog uslove i procedure za obezbeđivanje penzionih doprinosa kao i prijavljivanje za/i primanje penzija.

“Registar Penzionih provajdera”, označava knjigu ili registar koji vodi BPK i koji sadrži listu svih Penzionih provajdera sa dozvolom i kopije njihovih osobnih pravila o penzijama.

“Stečeno pravo” člana fonda u Dopunskoj individualnoj penziji utvrđenog doprinosa označava sumu finansija na njegovom/njenom individualnom računu. “Stečeno pravo” člana fonda u Dopunskoj individualnoj penziji utvrđene naknade označava sumu koja je određena u skladu sa odredbama primenljivih pravila o penzijama koje su određene na osnovu metoda cirkulacije odobrenog od strane BPK za određivanje trenutnih vrednosti budućih naknada. Stečena prava ne mogu se biti lišena ili se izgubiti ali čije pravo na korišćenje i primanje naknade nastaje samo kada član fonda dostigne normalnu životnu dob za penzionisanje, životnu dob za ranije penzionisanje, utvrđeni invaliditet ili dođe do smrti člana fonda.

Član 3

Osnivanje Dopunske individualne penzije

3.1 Opšti zahtevi

a) Predloženi penzioni provajder mora biti jedno od dole navedenih:

1. Banka koja je već registrovana od strane BPK u skladu sa uredbom o bankama i pravilima i procedurama o nadzoru.

2. Kompanija za ulaganje ili upravljanje sredstvima koja je već registrovana od strane BPK kao finansijska institucija u skladu sa uredbom o bankama pravilima i procedurama o nadzoru.

3. Kompanija za životno osiguranje koja je već registrovana od strane BPK u skladu sa uredbom o osiguranjima i pravilima i procedurama o nadzoru.

b) Penzioni provajder i odbor direktora su poverenici individualnih članova fonda shodno penzijama.

c) Penzioni provajderi moraju izdvojiti administraciju, upravu i računovodstvo penzionih sredstava od svih drugih sredstava koja su u vezi ili koja se tiču njihovih drugih poslovnih aktivnosti.

d) Penzioni provajder utvrđenog doprinosa programa penzija kao fond upravljanja za administraciju i upravu programa penzija i navedenih penzionih sredstava.

e) Penzioni provajder preko svog odbora direktora imenuje držaoca i upravnika sredstava ako ne uspe da ispuni zahteve držaoca ili upravnika sredstava u skladu sa zahtevima pravila br. 9 i 11. ovih pravila, samo za sebe, odvojeno.

f) Odbor direktora delujućo u ime Penzionog provajdera, prijavljuje se za dobijanje dozvole Penzionog provajdera i registraciju u BPK u skladu sa zahtevima pravila br. 2 ovih pravila.

g) Izdavanje dozvole Penzionom provajderu i potvrdu o registraciji od strane BPK završava se proces osnivanja Penzionog provajdera.

3.2 Posebi zahtevi

a) Propisi o penzijama. Pisani dokument (zajedno sa svojom dopunom, ako je ima), potpisan od strane članova odbora direktora Penzionog provajdera, sadrži sledeće odredbe:

1. Oblik penzionog fonda (utvrđene naknade ili utvrđenog doprinosa).

2. Naziv, mesto i bankarske potrebstine Penzionog provajdera.

3. Uslovi za upisivanje pojedinačnih zaposlenih kao uživaoca penzija.

4. Procedura za nabavljanje penzionih doprinosa i obaveze članova fonda, ako je ostvarljivo, i isto tako uključiti jasan opis bilo kakve neizmirene takse koja se nalazi u rasporedu doprinosa, ako je ostvarljivo.

5. Za penzije utvrđene naknade, metodologija korišćena za realni obračun radi određivanja iznos zahtevanog doprinosa i procedura, vreme i način za člana fonda radi primanja izveštaja o obavljanju uprave sredstvima Penzionog fonda.

6. Za penzije utvrđenog doprinosa, procedure za čuvanje zapisa u skladu sa doprinosima i obavljanjem ulaganja (dohodak ili gubitak) na individualnim računima članova fonda i obaveštavanje članova fonda o sumi koja nije izmirena na njihovom individualnom računu, jednom godišnje.

7. Za Penzije fondove utvrđene naknade koji obezbeđuju ranije penzije naknade, opis realnih smanjenja koja će se napraviti radi primanja isplate ranije penzije.

8. Obaveze Penzionog provajdera.

9. Izveštavanje o principima ulaganja penzionih sredstava (uključujući raspodelu sredstava, mešanje, menjanje ili druge stvari) i procedure za biranje upravnika sredstava.

10. Procedura za biranje držaoca i nadzor penzionih sredstava.

11. Uslovi, procedure i oblici isplate penzija članovima fonda, uključujući mogućnost da se živom supružniku omogući primanje penzije; uslovi i suma takvih naknada i prava korisnika; zahtevi za raniju penziju, koja neće biti pre 60 godine starosti i priroda utvrđenog invaliditeta.

12. Uslovi i procedure za transfer člana fonda iz penzionog provajdera.

13. Procedure i formalnosti koje su zahtevane u dopuni pravila o penzijama.

14. Procedure koje su zahtevane pri zaključivanju penzija.

15. Slične druge odredbe koje BPK može, s vremena na vreme, da zahteva.

b) Izveštaj o principima ulaganja. Ovaj član ili deo pravila o penzijama sadržaće barem sledeće odredbe:

1) Kvalitetne karakteristike ulaganja radi osiguravanja bezbednosti, sigurnosti i rentabilnosti ulaganja.

2) Kvalitetan cilj vraćanja ulaganja i način na koji će cilj biti ostvaren godinu za godinom.

3) Maksimalno proporcionalno ograničenje koje se može smatrati jednom vrstom ulaganja.

4) Maksimalno proporcionalno ograničenje koje može biti uloženo kod jednog izdavača ili jednog entiteta.

5) Vrste, modeli ili klase ulaganja u kojima se sredstva ne mogu staviti.

6) Zahtevi minimalne likvidnosti ili odredbe koje se zahtevaju od potpunog ulaganja.

7) Način na koji je obavljeno ulaganje članovima fonda i BPK objašnjava odbor direktora.

8) Vreme, učestalost i način na koji odbor direktora pregleduje izveštaje o principima ulaganja, procedura kojom su uz to napravljene promene i procedura po kojoj su član fonda i BPK obavešteni o ovim promenama.

c) Odredba penzije utvrđene naknade. Jedno registrovana i ovlašćena kompanija za životno osiguranje može obezbediti program penzija koji omogućava penzije utvrđene naknade. Kompanija za životno osiguranje mora ispuniti sledeće zahteve:

1) Održati dugoročnu maržu sposobnosti plaćanja od najmanje 125%.

2) Sačuvati adekvatno osoblje od kvalifikovanih pojedinaca koji imaju iskustvo u radu sa penzijama i anuitetima.

3) Održati službu statističara.

4) Izračunati i obezbediti tehničke pripreme za mogućnosti ugovora o penzijama utvrđene naknade u skladu sa realnom metodologijom propisanom pravilom br. 15 ovih pravila.

Član 6

Principi i directive pri osnivanju Dopunske inividualne penzije od strane Penzionih provajdera

Pri osnivanju dopunske individualne penzije od strane penzionih provajdera, formiranju svojih pravila o penzijama i primeni svojih programa penzija, moraju se obratiti pažnja na sledeće principe i direktive:

a) Izdvajanje penzionih sredstava. Penziona sredstva moraju biti čuvana na odvojenim računima i izdvojeni od sredstva koja se tiču drugih poslovnih aktivnosti penzionog provajdera, držaoca i/ili upravnika sredstava, po pitanju svih stvari vezano za računovodstvo, kontrolu, nadzor, ulaganje i upravljanje.

b) Primena finansijskog sistema. Penziona sredstva biće sačinjena od doprinosa pojedinaca i uložених prihoda koji od njih potiču. Fond treba biti dostupan za nakupljanje na način koji će se omogućiti adekvatna isplata penzionih obećanja.

U dodatku tome, Penzioni provajder u vezi penzija utvrđene naknade obavezan je da održi nivo finansiranja koji se jednak realnim mogućnostima ugovora o penzijama u bilo koje vreme i da poštuje raspored finansiranja koji je zahtevan Urednom o penzijama 14.11.

c) Reklamiranje i transparentnost. Penzioni provajderi će promovisati samo ciljeve njihovg programa penzija da obezbede penzije a penziona sredstva ulagati samo radi promovisa penzionih ciljeva. Administarcija i upravljanje programima penzija mora biti obavljeno u najvećoj preciznosti koja se zahteva od odbora direktora da obezbede određene informacije i njihovo obelodanjivanje članovima fonda o sredstvima i njihovim osobnim pravima.

d) Nadzor. Ulaganje, nadzor i upotreba penzionih sredstava su podložni nadgledanju radi osiguravanja da se penziona sredstva koriste samo isplatu penzionih prava. Odeljenje za penzije u BPK obavlja direktni i dopunski nadzor nad poslovima Penzionog provajdera po piptanju svih stvari u vezi sa penzionim rasporedom, ulaganjem i nadzoom penzionih sredstava. BPK će voditi registar Penzionih provajdera koji će biti dostupan za javnost tokom racionalnih radnih sati.

e) Zaključivanje udela članova fonda. Udeo članova fonda u programu penzija predstavlja njegovo/njeno imovinsko pravo ali ovo imovinsko pravo im je dostupno samo za isplatu penzija kad on/ona dostigne narmalnu živornu dob za penzionisanje, ranije penzionu naknadu ili invalidsku penziju kao pravilima o penzijama ovlašćena lica ili njegovi/njeni korisnici u slučaju smrti pre početka penzije. Penzije su određene kako bi ze obezbedio dohodak u starijim godinama.

Član 5 **Stupanje na snagu**

Ovo pravilo će stupiti na snagu 25. jula 2002. god.

Generalni direktor